

Software www.christian-jaumain.be
Kapitalisatie van schadevergoedingen in gemeen recht
Aanbevolen technische basissen - Jaar 2025

A. Aanbevolen sterftetafel

De levensverwachtingen hieronder zijn berekend op basis van de door Statbel gepubliceerde tabellen in juli 2024 op basis van waarnemingen gedurende de jaren 2021-2023:

2021-2023	Levensverwachtingen MANNEN		Levensverwachtingen VROUWEN	
Tafel/leeftijd	stationaire	prospectieve	stationaire	prospectieve
Geboorte	80,47 jaar	90,20 jaar	84,43 jaar	91,10 jaar
45 jaar	36,77 jaar	40,97 jaar	40,28 jaar	43,32 jaar

Deze cijfers moeten worden vergeleken met die van de voorgaande periode van drie jaar:

2020-2022	Levensverwachtingen MANNEN		Levensverwachtingen VROUWEN	
Tafel/leeftijd	stationaire	prospectieve	stationaire	prospectieve
Geboorte	79,11 jaar	89,35 jaar	83,61 jaar	90,45 jaar
45 jaar	35,53 jaar	39,87 jaar	39,53 jaar	42,62 jaar

Vooraf bij mannen is er een duidelijke verbetering. Deze evolutie heeft echter alleen gevolgen voor de kapitalisatie van levenslange lijfrenten. Tijdelijke lijfrenten worden beduidend minder getroffen.

B. Aanbevolen rentevoet

Wij raden aan om de gemiddelde OLO-rentevoeten voor het laatste kwartaal van het voorbije jaar te hanteren, na aftrek van roerende voorheffing (30%). De voorspellende kwaliteit van waarnemingen uit het laatste kwartaal is over het algemeen hoger dan die van waarnemingen van het afgelopen jaar.

De onderstaande tabel geeft deze rentevoeten weer op basis van de gemiddelde vergoedingsduur en stelt u in staat de aanbevolen rentevoeten te vergelijken met die van het voorgaande jaar.

Gemiddelde vergoedingsduur	Aanbevolen rentevoet		Gemiddelde vergoedingsduur	Aanbevolen rentevoet	
	2024	2025		2024	2025
1 jaar	2,56%	1,76%	16 jaar	2,47%	2,24%
2 jaar	2,19%	1,64%	17 jaar	2,50%	2,27%
3 jaar	1,97%	1,58%	18 jaar	2,53%	2,30%
4 jaar	1,94%	1,62%	19 jaar	2,55%	2,32%
5 jaar	1,97%	1,71%	20 jaar	2,56%	2,34%
6 jaar	2,02%	1,77%	21 jaar	2,58%	2,36%
7 jaar	2,07%	1,83%	22 jaar	2,59%	2,37%
8 jaar	2,12%	1,88%	23 jaar	2,60%	2,39%
9 jaar	2,18%	1,94%	24 jaar	2,61%	2,39%
10 jaar	2,24%	2,00%	25 jaar	2,62%	2,40%
11 jaar	2,30%	2,04%	26 jaar	2,62%	2,41%
12 jaar	2,34%	2,09%	27 jaar	2,63%	2,41%
13 jaar	2,38%	2,14%	28 jaar	2,62%	2,41%
14 jaar	2,42%	2,17%	29 jaar	2,62%	2,41%
15 jaar	2,44%	2,21%	≥30 jaar	2,61%	2,41%

C. Aanbevolen inflatiecijfer¹²

C.1. Jaarlijkse inflatiecijfers. Het Federaal Planbureau geeft inflatievooruitzichten op 1 jaar³. Deze vooruitzichten zijn gebaseerd op macro-economische gegevens waarvan de voorspellende kwaliteit ongetwijfeld groter is dan die van de jaarlijkse inflatiecijfers van voorgaande jaren: het gebruik van die cijfers uit het verleden om het aanbevolen inflatiecijfer te bepalen is alleen nodig bij gebrek aan iets beters, aangezien die cijfers weinig geheugen hebben.

We zullen deze cijfers dan ook overnemen voor het lopende jaar om het streefcijfer (2%) van de Europese Centrale Bank voor de volgende jaren te bereiken.

Deze cijfers zullen echter moeten worden verhoogd. Over de jaren 2022 en 2023 zal België immers het equivalent van een inflatiepiek van ongeveer 14% over 1 jaar hebben gekend. Als het ECB-streefcijfer vanaf volgend jaar wordt bereikt, zal het kapitaal van lijfrenten die vóór 2022 werden gekapitaliseerd dit overschot van 14% nooit goedmaken. Om herhaling van een dergelijk tekort te voorkomen, worden de opeenvolgende jaarlijkse inflatiecijfers van 2% vanaf volgend jaar verhoogd met een toeslag van 0,25%. Deze toeslag zou een inflatiepiek compenseren die elke $(14 - 2) / 0,25 = 48$ jaar optreedt.

C.2. Van de jaarlijkse inflatiecijfers tot de aanbevolen inflatiecijfers. Het resulterende jaarlijkse inflatiecijfer voor het lopende jaar en volgende jaren is verschaft in de 2de kolom van de onderstaande tabel. Het resulterende equivalente *constante* inflatiecijfer voor elk van de vergoedings-duren wordt gegeven in de 3de kolom van de tabel, afhankelijk van die duur: dit is het aanbevolen inflatiecijfer dat overeenkomt met die duur.

Jaar	Jaarlijkse inflatiecijfer	Aanbevolen inflatiecijfer voor 2025	Herhaling: aanbevolen inflatiecijfer voor 2024	Gemiddelde vergoedingsduur
2025	2,40%	2,40%	3,59%	1 jaar
2026	2,25%	2,35%	3,41%	2 jaar
2027	2,25%	2,32%	3,18%	3 jaar
2028	2,25%	2,31%	3,02%	4 jaar
2029	2,25%	2,30%	2,90%	5 jaar
2030	2,25%	2,29%	2,82%	6 jaar
2031	2,25%	2,29%	2,75%	7 jaar
2032	2,25%	2,28%	2,69%	8 jaar
2033	2,25%	2,28%	2,65%	9 jaar
2034	2,25%	2,28%	2,61%	10 jaar
2035	2,25%	2,28%	2,58%	11 jaar
2036	2,25%	2,27%	2,56%	12 jaar
2037	2,25%	2,27%	2,54%	13 jaar
2038	2,25%	2,27%	2,52%	14 jaar
2039	2,25%	2,27%	2,50%	15 jaar
2040	2,25%	2,27%	2,48%	16 jaar
2041	2,25%	2,27%	2,47%	17 jaar
2042	2,25%	2,27%	2,46%	18 jaar
2043	2,25%	2,26%	2,45%	19 jaar
2044	2,25%	2,26%	2,44%	20 jaar
2045	2,25%	2,26%	2,43%	21 jaar
2046	2,25%	2,26%	2,42%	22 jaar
2047	2,25%	2,26%	2,41%	23 jaar
2048	2,25%	2,26%	2,41%	24 jaar
2049	2,25%	2,26%	2,40%	25 jaar
2050	2,25%	2,26%	2,39%	26 jaar
2051	2,25%	2,26%	2,39%	27 jaar
2052	2,25%	2,26%	2,38%	28 jaar
2053	2,25%	2,26%	2,38%	29 jaar
2054	2,25%	2,26%	2,37%	30 jaar of meer

¹ De hier gevolgde methode is beschreven in het artikel: Christian JAUMAIN, « Crise sanitaire, choc des taux d'intérêt, pic d'inflation : conséquences sur la capitalisation des rentes indemnitaires », *Revue Générale des Assurances et des Responsabilités*, Larcier, 2023, n° 15999.

² Het gaat hier alleen om de toekomstige indexatie van de lijfrente, ongeacht of de berekeningsgrondslag op de waarderingsdatum al dan niet is geherwaardeerd.

³ https://www.plan.be/databases/17-nl-indexcijfer_der_consumptieprijzen_inflatievooruitzichten

Deze inflatievooruitzichten worden elke eerste dinsdag van de maand (behalve in augustus) geactualiseerd.

Laten we de eerste regels van deze tabel eens nader bekijken:

- voor het lopende jaar is het jaarlijkse inflatiecijfer gelijk aan het verwachte inflatiecijfer dat door het Planbureau werd meegedeeld (2de kolom). Voor een gemiddelde vergoedingsduur van 1 jaar is het aanbevolen inflatiecijfer hetzelfde (kolom 3).

- voor het volgend jaar is het *jaarlijkse* inflatiecijfer gelijk aan het ECB-streefcijfer verhoogd met 0,25%, d.w.z. 2,25% (2de kolom). Voor een vergoedingsduur van 2 jaar is het aanbevolen inflatiecijfer voor 2024 gelijk aan het *constante* inflatiecijfer dat zorgt voor gelijkheid tussen:

a) enerzijds, de waarde van de lijfrente waarvan:

- de 1ste uitkering wordt geïndexeerd op het 1ste jaarlijkse inflatiecijfer tijdens het 1ste jaar en op het 2de inflatiecijfer (2,25%) tijdens het 2de jaar,
- de 2de uitkering wordt geïndexeerd op het 2de inflatiecijfer (2,25%) tijdens het 2de jaar;

b) anderzijds, de waarde van de lijfrente waarvan alle uitkeringen tegen dit *constante* cijfer worden geïndexeerd. Dit *constante* inflatiecijfer is het aanbevolen inflatiecijfer voor het tweede jaar (kolom 3).

- En ga zo maar door.

Opgemerkt moet worden dat, ongeacht de gemiddelde vergoedingsduur, ook al is deze 30 jaar, vergoedingslijfrenten die tijdens het lopende jaar worden gekapitaliseerd zullen beïnvloed worden tijdens door het *jaarlijkse* inflatiecijfer van het 1ste jaar dat van toepassing is op hun uitkering van het 1ste jaar, evenals door het *jaarlijkse* inflatiecijfer van 3,06% dat van toepassing is op hun uitkering van het 2de jaar, ga zo maar door.

D. Aanbevolen kapitalisatiecijfer

Het aanbevolen kapitalisatiecijfer wordt verkregen door het verschil tussen enerzijds de aanbevolen rentevoet die op het tijdstip van de waardering wordt gehanteerd voor een looptijd die gelijk is aan de gemiddelde vergoedingsduur en anderzijds het aanbevolen inflatiecijfer dat, per hypothese, zal worden waargenomen tijdens dezelfde vergoedingsduur⁴.

Gemiddelde vergoedingsduur	Aanbevolen kapitalisatiecijfer		Gemiddelde vergoedingsduur	Aanbevolen kapitalisatiecijfer	
	2024	2025		2024	2025
1 jaar	-1,03%	-0,64%	16 jaar	-0,01%	-0,03%
2 jaar	-1,22%	-0,71%	17 jaar	0,03%	0,00%
3 jaar	-1,21%	-0,74%	18 jaar	0,07%	0,03%
4 jaar	-1,08%	-0,69%	19 jaar	0,10%	0,06%
5 jaar	-0,93%	-0,59%	20 jaar	0,12%	0,08%
6 jaar	-0,80%	-0,52%	21 jaar	0,15%	0,10%
7 jaar	-0,68%	-0,46%	22 jaar	0,17%	0,11%
8 jaar	-0,57%	-0,40%	23 jaar	0,19%	0,13%
9 jaar	-0,47%	-0,34%	24 jaar	0,20%	0,13%
10 jaar	-0,37%	-0,28%	25 jaar	0,22%	0,14%
11 jaar	-0,28%	-0,24%	26 jaar	0,23%	0,15%
12 jaar	-0,22%	-0,18%	27 jaar	0,24%	0,15%
13 jaar	-0,16%	-0,13%	28 jaar	0,24%	0,15%
14 jaar	-0,10%	-0,10%	29 jaar	0,24%	0,15%
15 jaar	-0,06%	-0,06%	≥30 jaar	0,24%	0,15%

Ten opzichte van de cijfers van 2024 zijn de aanbevolen kapitalisatiecijfers voor 2025 iets lager. Dit is het gevolg van een grotere daling van de aanbevolen rentevoeten dan de daling van de aanbevolen inflatiecijfers.

Een willekeurige rentevoet wordt voorlopig vermeld in de software, en moet vervangen worden door de gebruiker. Hetzelfde geldt voor het inflatiecijfer.

De software voert de berekeningen uit volgens de aanbevolen rentevoet en het aanbevolen inflatiecijfer evenals volgens de door de gebruiker aangenomen rentevoet en het aangenomen inflatiecijfer.

De gebruiker blijft inderdaad vrij om de rentevoet en het inflatiecijfer te kiezen.

⁴ Strikt genomen vormt dit verschil geen *reële* rentevoet, die per definitie gelijk is aan de nominale rentevoet (in dit geval de risicovrije rentevoet) op *tijdstip t* minus het inflatiecijfer op *tijdstip t*. Er zij aan herinnerd dat, om misverstanden te voorkomen en zaken te verduidelijken, de beoefenaar wordt verzocht de (beleggings)rentevoet en het inflatiecijfer afzonderlijk te beschouwen in plaats van zich te focussen op het verschil tussen de twee cijfers.